

Sygn. akt IV CZ 21/19

POSTANOWIENIE

Dnia 5 kwietnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Zawada (przewodniczący)

SSN Marta Romańska (sprawozdawca)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa M. K.

przeciwko A. G.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 5 kwietnia 2019 r.,

zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Okręgowego w S.

z dnia 30 października 2018 r., sygn. akt IV Ca (...),

uchyla zaskarżone orzeczenie.

UZASADNIENIE

Powód M. K. wniósł o zasądzenie od A. G. kwoty 40.000 zł z odsetkami ustawowymi.

Pozwana A. G. wniosła o oddalenie powództwa.

Wyrokiem z 12 lipca 2018 r. Sąd Rejonowy w M. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 40.000 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 28 maja 2018 r., a w pozostałym zakresie oddalił powództwo. Apelację od tego wyroku wniosły obie strony.

Postanowieniem z 30 października 2018 r. Sąd Okręgowy w S. uchylił wyrok Sądu Rejonowego, stwierdził nieważność postępowania przed tym Sądem w okresie od 14 sierpnia 2017 r. i przekazał mu sprawę do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy wskazał, że jego obowiązkiem w postępowaniu apelacyjnym jest zbadanie przesłanek ewentualnej nieważności postępowania, a ta – w myśl art. 379 pkt 2 k.p.c. – zachodzi, jeżeli pełnomocnik strony nie był należycie umocowany. Pozwana była w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji reprezentowana przez radcę prawnego K. M., przy czym do akt sprawy złożona została kserokopia potwierdzenia za zgodność z oryginałem kserokopii pełnomocnictwa z 4 sierpnia 2017 r. Radca prawny K. M., w odpowiedzi na wezwanie do złożenia pod rygorem pominięcia czynności oryginału pełnomocnictwa lub jego odpisu potwierdzonego zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy z 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, złożył dokument tożsamy z zalegającym w aktach na k. 10. Pozwana wezwana o to zarządzeniem doręczonym jej 22 października 2018 r., nie potwierdziła czynności działanych w sprawie przez K. M.

W zażaleniu na postanowienie z 30 października 2018 r. powód zarzucił, że Sąd Okręgowy pominął, iż w aktach sprawy znajduje się prawidłowo poświadczony za zgodność z oryginałem odpis pełnomocnictwa udzielonego przez pozwaną radcy prawnemu K. M. Stanowi on załącznik do pisma pozwanej z 7 sierpnia 2017 r., to jest jej zażalenia na postanowienie Sądu Rejonowego w M. z 21 lipca 2017 r. o udzieleniu zabezpieczenia. Powód zarzucił także, że zaskarżone postanowienie zostało wydane z naruszeniem: - art. 89 § 1 k.p.c. przez uznanie, iż pełnomocnik pozwanej nie wywiązał się z obowiązku przewidzianego tym przepisem; - art. 379 pkt 2 i art. 386 § 2 k.p.c. przez stwierdzenie nieważności postępowania i uchylenie zaskarżonego wyroku.

Powód wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Pozwana poparła wnioski zażalenia, a radca prawny K. M. podał dodatkowo, że zeznawała ona na rozprawie 20 czerwca 2018 r. w jego obecności i nie kwestionowała przed Sądem ani jego statusu, ani zakresu umocowania. Skierowane do niej wezwanie o potwierdzenie czynności zostało przesłane na adres pozwanej w Polsce, pod którym nie przebywa, gdyż pracuje w różnych

miejscach w Niemczech. Ze względu na nieodebranie korespondencji, pozwana nie odpowiedziała na wezwanie Sądu. Radca prawny K. M. złożył w postępowaniu zażaleniowym oświadczenie pozwanej, że udzieliła mu pełnomocnictwa i potwierdza wszystkie dokonane przez niego czynności. Dokument ten został złożony w kserokopii z oryginalnym poświadczeniem jej zgodności z oryginałem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Niniejsza sprawa została wszczęta w elektronicznym postępowaniu upominawczym. Sąd Rejonowy w L. odmówił jednak wydania w niej nakazu zapłaty i przekazał Sądowi Rejonowemu w M.

Jeśli wniosek o zabezpieczenie, na który powołuje się powód podlegał rozpoznaniu (z uwagi na termin wyznaczony w art. 737 zdanie pierwsze k.p.c.) przed uzupełnieniem braków formalnych pozwu, to nie sposób było go uznać za wniosek o udzielenie zabezpieczenia w toku postępowania, a zatem – w świetle art. 730 § 2 k.p.c. – musiał być potraktowany jako wniosek złożony przed jego wszczęciem, a co za tym idzie – wymagający samodzielnej rejestracji. Prawdopodobnie w związku z odrębnym zarejestrowaniem wniosku o zabezpieczenie, 8 sierpnia 2017 r. do akt niniejszej sprawy złożona została kserokopia pełnomocnictwa udzielonego przez pozwaną do jej reprezentowania radcy prawnemu K. M., z kserokopią potwierdzenia jej zgodności z oryginałem (k. 10), gdyż – jak twierdzi powód – oryginalne potwierdzenie zgodności pełnomocnictwa z oryginałem zostało złożone w aktach oddzielnie zarejestrowanej sprawy o zabezpieczenie. Taki dokument w świetle art. 89 § 1 zdanie pierwsze k.p.c. nie powinien być uznany za wykazujący umocowanie radcy prawnego K. M. do reprezentowania pozwanej w sprawie o zapłatę, na co trafnie zwrócił uwagę Sąd drugiej instancji. 14 sierpnia 2017 r. zarządzono jednak doręczenie odpisu pozwu osobie zidentyfikowanej w tym dokumencie jako pełnomocnik pozwanej, a następnie podejmowano z jej udziałem czynności procesowe w sprawie.

W myśl art. 89 § 1 k.p.c., pełnomocnik obowiązany jest przy pierwszej czynności procesowej dołączyć do akt sprawy pełnomocnictwo (rozumiane jako dokument potwierdzający umocowanie) z podpisem mocodawcy lub wierzytelny odpis pełnomocnictwa. Przyjmuje się, że dokument pełnomocnictwa i jego wydanie nie mają znaczenia konstytutywnego, gdyż taki charakter posiada samo udzielenie umocowania.

Dokument pełnomocnictwa jest jednakże niezbędnym dowodem potwierdzającym istnienie umocowania pełnomocnika do działania w imieniu strony. Dowód ten nie podlega zastąpieniu żadnym innym środkiem dowodowym, gdyż wobec sądu i strony przeciwnej za pełnomocnika działającego z właściwym umocowaniem może uchodzić tylko osoba, która wykazała swe umocowanie odpowiednim dokumentem pełnomocnictwa.

W piśmie 22 listopada 2017 r. powód wystąpił o zabezpieczenie roszczenia w toku postępowania w sprawie. Do zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego z 23 listopada 2017 r. w przedmiocie zabezpieczenia nie został dołączony żaden załącznik, a w szczególności w postaci odpisu pełnomocnictwa udzielonego przez pozwaną radcy prawnemu K. M.

O akceptowaniu przez pozwaną osoby radcy prawnego K. M. jako jej pełnomocnika świadczy złożenie w jego obecności zeznań przez pozwaną bez formułowania zastrzeżeń co do jego statusu lub zakresu umocowania, a do wyraźnego potwierdzenia wszystkich czynności dokonanych w sprawie przez radcę prawnego K. M. imieniem pozwanej doszło w postępowaniu zażaleniowym, w którym K. M. złożył oświadczenie pozwanej, że udzieliła mu pełnomocnictwa i potwierdza wszystkie dokonane przez niego czynności. Dokument ten został złożony w kserokopii z oryginalnym poświadczeniem jej zgodności z oryginałem (zob. też postanowienie Sądu Najwyższy z 8 grudnia 2016 r., II PZ 23/16, nie publ.).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.